

DE LICHAMELIJKE VERRIJZENIS VAN JEZUS

Met Pasen vieren we de verrijzenis of opstanding van Jezus uit de dood. Nooit eerder in de menselijke geschiedenis is het voorgekomen dat iemand uit de dood herrees. Voor Paulus is Jezus 'werkelijk uit de dood opgewekt, als eerste van de gestorvenen' (1 Kor, 15:20). Deze opstanding heeft grote gevolgen, want als Jezus niet is opgewekt uit de dood, dan is de hele verkondiging van ons geloof zonder inhoud, nutteloos en zinloos en worden de doden die Christus toebehoren niet gered (1 Kor. 15: 13-18). Het geloof in de opstanding van Jezus Christus vormt de basis van ons geloof.

Belangrijk is dat Jezus *lichamelijk* uit de dood is opgestaan. Het gaat hierbij niet om een herstel van het oude lichaam waarbij de sporen van het lijden en de wonden van de kruisiging zijn uitgewist. Het gaat om hetzelfde lichaam maar nu 'overgegaan naar een nieuwe wijze van mens-zijn' (Ratzinger/Benedictus XVII, 2011).

In het Nieuwe Testament staan enkele voorbeelden waarin sprake is van een opwekking uit de dood. Het bekendste verhaal is dat van Lazarus, beschreven in Johannes, hoofdstuk 11. Lazarus wordt na vier dagen dood te zijn gewaand door Jezus uit zijn graf geroepen met de woorden: 'Lazarus, kom naar buiten'. En: 'De dode kwam tevoorschijn, zijn handen en voeten in linnen gewikkeld, en zijn gezicht bedekt door een doek'. Een soortgelijk verhaal is de 'opwekking' van de dochter van Jäirus (een leider van een synagoge) te vinden bij Marcus (5: 21-43), Matteüs (9: 18-26) en Lucas (8: 40-56), en de jongeman uit Naïn (Lc. 7: 11-17). Hier wakte Jezus een meisje en een jonge man op. In al deze gevallen bracht Jezus ze weer tot het leven dat ze eerder hadden geleid. Hier is eerder sprake van een wonderbaarlijke reanimatie dan van een opwekking uit de dood.

De opstanding van Jezus betekende niet dat Jezus terugkeerde naar zijn vorige leven, maar naar een veranderd en nieuw leven. In tegenstelling tot Lazarus en het dochtertje van Jäirus, zal de verrezen Jezus, nu Hij is opgewekt uit de dood, niet meer sterven: 'de dood heeft geen macht meer over Hem' (Rom. 6: 9). Lazarus en het dochtertje van Jäirus hebben alleen maar uitstel van de dood gekregen, zij zullen uiteindelijk toch sterven. Jezus is een nieuw leven binnengetrepen, een leven bij God, en van daaruit heeft Hij zich opnieuw aan ons kenbaar gemaakt.

Maar er zijn nog meer verschillen, met name over de grafkleding. Lazarus kwam uit het graf tevoorschijn met zijn handen en voeten in linnen gewikkeld en zijn gezicht bedekt met een doek (Jn. 11: 44). Hij is nog gebonden aan het aardse leven dat hij zal voortzetten. Toen Petrus en Johannes het lege graf in gingen, zagen ze dat de doek die Jezus' gezicht had bedekt, niet bij de andere doeken lag, maar apart opgerold en op een andere plek. Jezus was niet wat hij was vóór Zijn dood, Hij had een verheerlijkt lichaam. Hij zag er anders uit. Maria

Magdalena dacht dat Hij de tuinman was (Jn. 20: 16) en de twee Emmaüsgangers herkenden hem pas toen Hij met hen het brood brak en daarna uit hun gezicht verdween (Lc. 24: 31). Bovendien maken de evangelisten duidelijk dat Jezus nog steeds lichamelijk aanwezig was en niet als geest. Hij wandelt met de Emmaüsgangers mee. Zijn lichaam kan aangeraakt worden (zoals bij het verhaal van de ongelovige Thomas waar Jezus zijn doorboorde handen en zijn door de speer geopende zij liet zien; Jn. 20: 27). Hier verscheen Jezus plotseling te midden van zijn leerlingen toen zij alle deuren op slot hadden gedaan. Jezus verscheen ook ineens in hun midden, waardoor zijn leerlingen dachten een geest te zien. Hier toonde Jezus zijn handen en voeten en zei tegen hen: 'Kijk naar mijn handen en voeten, Ik ben het zelf! Raak Me aan en kijk goed, want een geest heeft geen vlees en beenderen zoals jullie zien dat Ik heb'. Daarna vroeg Jezus iets te eten en ze gaven hem een stuk geroosterde vis. Hij nam het aan en at het voor hun ogen op' (Lc. 24: 39-43). Jezus bleef veertig dagen na zijn dood bij zijn leerlingen tot Hij met lichaam en ziel opgenomen werd in de hemel bij God. Een feest dat we vieren op Hemelvaartsdag.

Met Zijn verheerlijkt lichaam hebben tijd en ruimte een andere een andere betekenis gekregen. Jezus komt en verdwijnt ineens, treedt binnen door gesloten deuren, laat zich lichamelijk opnemen in de hemel. Als Jezus alles zou laten zien met Zijn verheerlijkt lichaam, dan hadden zijn leerlingen zijn aanwezigheid niet kunnen bevatten en hadden zij gedacht dat Hij niet dezelfde Jezus was als de persoon die zij vroeger hadden gekend en waar ze mee waren opgetrokken. Ze wisten echter wel dat het hun Heer was, dezelfde maar toch niet helemaal dezelfde, dezelfde maar nu in de volheid van Gods glorie.

De opstanding van Jezus laat zien dat het lichaam waard is om aanwezig te zijn in Gods nabijheid. Deze opstanding is niet de opstanding van de ziel maar die van het lichaam als belichaming van de hele persoon. Dat Jezus als eerste uit de doden is opgestaan betekent dat na Hem alle christenen die Hem toebehoren ook eens uit de dood zullen worden opgewekt. Vandaar dat wij in onze geloofsbelijdenis bidden: 'De verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven'. Dat is onze christelijke hoop.

Foto: Matthias Grünewald (ca. 1512-1516): De lichamelijke opstanding van Christus

SV

In: *Rondom Johannes*, jrg. 9, nr. 2, Pasen 2023

Literatuur

- Beasley-Murray, G. R. (1991). Resurrection and Parousia of the Son of Man. *Tyndale Bulletin*, 42(2), 296-309.
- Corner, Mark (2010 eBook). *Death be not proud: The problem of the afterlife*. Oxford: Peter Lang.
- Craig, W. L. (1985, 2018 update). Contemporary scholarship and the historical evidence for the resurrection of Jesus Christ. *Truth Journal*, 1, 89-95. www.tripod.com
- Davis, S. T. (Ed.) (2016 eBook). *Death and afterlife*. London: Palgrave MacMillan.
- Cromacki, G. R. (2002). The historicity of the resurrection of Jesus Christ. *Journal of Ministry & Theology*, 6(1), 63-87.
- Habermas, G. R. (2013). The resurrection of Jesus' timeline. *Theofilos*, 6(2), 71-79.

- Ratzinger, J./Benedictus XVI (2011). *Jezus van Nazareth*, Deel II: Van de intocht in Jeruzalem tot de opstanding. Tielt: Lannoo.
- Stewart, R. B. (Ed.) (2006). *The resurrection of Jesus: The Crossan – Wright dialogue*. Minneapolis MN: Fortress Press.
- Weren, W. J. C. (2014). De opstanding van Jezus volgens Jozef Ratzinger/Benedictus XVI. *HTS Theologische Studies/Theological Studies*, 70(1), Art. #2736, 8 pages.
- Wright, N. T. (2000). The transforming reality of the bodily resurrection. In Borg, M. J. & N. T. Wright, *The meaning of Jesus: Two visions*, pp. 111-127. San Francisco: HarperCollins.
- Wright, T. (2007, 2de druk). *Verrast door hoop*. Franeker: Van Wijnen.
- Wright, N. T. (2013). Jesus' resurrection and Christian origins. *Theofilos*, 6(2), 62-71.